

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 9 februari 1943 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde.

(4:e avd.)

Driftbudgeten.

Sjätte huvudtiteln.

1:o **Upprensning av farleden mellan Öja och Torö.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 6, punkt 1, sid. 65 och 66 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1943) föreslagit riksdagen att till Upprensning av farleden mellan Öja och Torö å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 315,000 kronor.

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, får — under erinran att ifrågavarande innanför Landsort belägna farled ingår i inomskärsleden utmed rikets ostkust — tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Upprensning av farleden mellan Öja och Torö* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 315,000 kronor.

2:o **Statens biltrafiknämnd: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 66), vilket är föranlett av det merarbete — särskilt beträffande körstatistiken rörande den yrkesmässiga biltrafiken — som krisen medfört för biltrafiknämnden, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för statens biltrafiknämnd upptagna anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1942/43 överskridas med högst 3,000 kronor.

3:o **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 66 och 67) hemställer utskottet,

Bihang till riksdagens protokoll 1943. 6 saml. Nr 18.

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens affärsverksfonder.

4:o) **Komplettering av operativa trådsignalförbindelser.** Kungl. Maj:t har (bilaga 15, punkt 1, sid. 151 och 152 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1943) föreslagit riksdagen att till Komplettering av operativa trådsignalförbindelser å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,200,000 kronor.

Utskottet.

Beslut om ifrågavarande av militära skäl motiverade komplettering av telegrafverkets linjenät har redan den 27 februari 1942 fattats av Kungl. Maj:t. Nu förevarande förslag avser allenast beredande av täckning för den från förskottsstaten för försvarsväsendet bestridda kostnaden. Med tillstyrkande av förslaget hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Komplettering av operativa trådsignalförbindelser* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,200,000 kronor.

5:o) **Lokaler för vissa mobiliseringsförråd.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 152 och 153), vilket avser att möjliggöra för statens järnvägar att uppföra förrådslokaler för trupptransporteffekter, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lokaler för vissa mobiliseringsförråd* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

6:o) **Ny kraftstation i Trollhättan.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, sid. 153 och 154) föreslagit riksdagen att till Ny kraftstation i Trollhättan å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

I skrivelse den 24 september 1942 har *vattenfallsstyrelsen* meddelat, att det första maskinaggregatet i nya kraftstationen vid Hojums varp tagits i drift vid årsskiftet 1941/42 och att det andra beräknades bliva driftfärdigt i oktober 1942. Därefter återstå endast smärre kompletteringar och inredningsarbeten. I augusti 1941 hade byggnadssumman, som i maj samma år angivits till 18,620,000 kronor, beräknats komma att ökas till 18,900,000 kronor. Det har nu visat sig, att fördyringens inverkan uppskattats alldeles

för lågt. De arbeten, som tidigare ansetts kunna utföras för en kostnad av 8,000,000 kronor, beräknas numera draga en kostnad av ytterligare 800,000 kronor. Därjämte ha såväl sprängnings- som jordschaktnings- och betongarbeten på olika håll fått större omfattning än man förutsett vid beräkningen i maj 1941, varigenom kostnaden ökats med 700,000 kronor. Styrelsen har därför hemställt om anvisande av (800,000 + 700,000) 1,500,000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1942/43.

I likhet med departementschefen tillstyrker utskottet, att de på grund av dyrtiden m. m. uppkomna merkostnaderna för ifrågavarande kraftstation, 1,500,000 kronor, täckas genom anslag å tilläggsstat. Utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ny kraftstation i Trollhättan* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

7:o) **Kraftstation vid Torpshammar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, sid. 154) — vilket avser täckning av merkostnader för en ny, under forcering uppförd kraftverksanläggning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kraftstation vid Torpshammar* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

8:o) **Reglering av Holmsjön och Leringen i Ljungans vattensystem.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, sid. 154), vilket avser täckande av merkostnader för en pågående anläggning, sammanhörande med kraftverksbyggnaden vid Torpshammar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reglering av Holmsjön och Leringen i Ljungans vattensystem* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

9:o) **Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 154), vilket är föranlett av nödtvungna forceringar och oväntade nyan-skaffningar i förening med prisstegringar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

10:o) **Förvärv för statens vattenfallsverks räkning av fastigheten nr 8 och 10 i kvarteret Björnen i Stockholm.** Kungl. Maj:t har (punkt 7, sid.

154—160) föreslagit riksdagen att till Förvärv för statens vattenfallsverks räkning av fastigheten nr 8 och 10 i kvarteret Björnen i Stockholm å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,250,000 kronor.

För vattenfallsstyrelsens räkning ha under de senaste 25 åren successivt förvärvats fastigheterna nr 1, 11, 3 och 9, 4 samt 5, 6 och 7 i kvarteret Björnen. Arealen av dessa fastigheter utgör 4,916 m², vilket motsvarar 87.7 procent av kvarterets totala area. Fastigheten nr 8 och 10, som är belägen i kvarterets sydöstra hörn vid Drottninggatan och Karduansmakaregatan och å vilken två till ett huskomplex sammanslagna byggnader äro uppförda, har emellertid hittills varit i privat ägo. Fastigheten omfattar 688 m² och utgör 12.3 procent av kvarterets yta.

I skrivelse den 5 november 1942 har *vattenfallsstyrelsen* hemställt om anvisande av medel för förvärv av fastigheten nr 8 och 10 för en köpeskilling av 1,250,000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har i utlåtande den 12 november 1942 anfört, att det för fastigheten begärda priset syntes tämligen högt utan att dock kunna sägas vara oskäligt. För frågans bedömande syntes styrelsen vara avgörande, att hela kvarteret Björnen genom fastighetens förvärvande skulle komma i statsverkets ägo. Fördelen härav vore så påtaglig, att styrelsen för sin del icke hyste någon tvekan att tillstyrka bifall till vattenfallsstyrelsens framställning om inköp å de föreliggande villkoren.

Departementschefen har anfört bland annat följande.

Med hänsyn till de uppenbara fördelar, som det för styrelsen måste innebära att för framtida behov hava tillgång till denna fastighet, och då utrymmena i fastigheten enligt vad som upplysts äro väl lämpade till tjänstelokaler, finner jag goda skäl tala för förvärv av fastigheten i fråga. Därest förvärvet kommer till stånd, torde vattenfallsstyrelsens lokalbehov bliva väl tillgodosett för lång tid framåt.

Den för fastigheten begärda köpeskillingen utgör enligt det föreliggande köpekontraktet 1,250,000 kronor. Då de årliga inkomsterna å fastigheten uppgå till 90,420 kronor, utgör avkastningen 7.23 procent av köpeskillingen. I likhet med de hörda myndigheterna finner jag en sådan förräntning vara ur statens synpunkt godtagbar.

Utskottet.

Vattenfallsstyrelsen äger för närvarande hela kvarteret Björnen i Stockholm med undantag av en fastighet i kvarterets sydöstra hörn vid Drottninggatan och Karduansmakaregatan. Med tanke på framtida statliga lokalbehov finner utskottet det lämpligt, att jämväl nämnda, mycket centralt belägna fastighet nu av staten förvärvas.

Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förvärv för statens vattenfallsverks räkning av fastigheten nr 8 och 10 i kvarteret Björnen i Stockholm* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,250,000 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond.

11:o) **Utvidgning av rikets allmänna kartverks fotografiska laboratorium.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 160 och 161) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utvidgning av rikets allmänna kartverks fotografiska laboratorium* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 13,200 kronor.

12:o) **Anordnande av vissa arbetslokaler m. m. för länsstyrelsen i Gotlands län.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 161) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anordnande av vissa arbetslokaler m. m. för länsstyrelsen i Gotlands län* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

Stockholm den 9 februari 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Lindström, Bernhard Nilsson, Bäckström, Sven Larsson, Andréén, Heiding* och *Wiklund*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Danielsson, Ward, Persson* i Falla, *Hansson* i Rubbestad, *Andersson* i Malmö, *Viklund, Åkerström* och *Eriksson* i Frägsta.
